

må denne afvejning føre til, at oplysningerne normalt videregives for at sikre, at Folketinget (udvalgene) har det fornødne saglige grundlag for at gennemføre lovgivning på et område eller for, at Folketinget (udvalgene) kan udføre den fornødne parlamentariske kontrol med forvaltningen. På andre områder kan navnlig hensynet til den enkeltes private eller erhvervs-mæssige forhold, hensynet til andre lande og mellemfolkelige institutioner eller hensynet til regeringens beslutningsproces og parlamentariske stilling over for Folketinget dog føre til, at bestemte oplysninger ikke videregives eller kun videregives under særlige omstændigheder. Drejer det sig om oplysninger om enkeltpersoners privatliv, f.eks. helbredsmæssige forhold eller skattebetaling, bør der udvises en betydelig tilbageholdenhed med at videregive konkrete oplysninger, medmindre disse oplysninger er afgørende for Folketingets (et udvalgs) stillingtagen til en bestemt sag. I vurderingen af, om en fortrolig oplysning skal videregives, kan også indgå, om udvalget i stedet kan orienteres om en sags principielle problemstillinger i generel eller anonymiseret form.¹¹⁾

Oplysninger, som er af *særlig* fortrolig karakter, f.eks. oplysninger af betydning for statens sikkerhed, og som efter deres indhold kun bør være tilgængelige for en stærkt begrænset personkreds, kan der også være grund til ikke i almindelighed at videregive til Folketinget (udvalgene). I stedet kan der fra område til område etableres en ordning, hvor oplysningerne videregives til f.eks. parlamentariske udvalg med ganske få medlemmer, som i øvrigt har en særlig indsigt i området.¹²⁾

Det er almindeligt antaget, at bestemmelsen i ministeransvarlighedslovens § 5, stk. 2, ikke i sig selv giver Folketinget en særlig adgang til at afkræve en minister fortrolige oplysninger.¹³⁾

Bestemmelsens betydning ligger i, at vedkommende minister (f.eks. ved besvarelse af § 20-spørgsmål) er forpligtet til at give rigtige og fuldstændige oplysninger, *hvis* ministeren udtaler sig.

En vis selvstændig betydning for vurderingen af spørgsmålet om omfanget af en ministers pligt til at give Folketinget oplysninger, selv om de er af fortrolig karakter, ligger dog i, at ministeren ikke under behandlingen af en sag i Folketinget må fortie oplysninger af væsentlig betydning for Folketingets bedømmelse af sagen. Ministeren kan i den forbindelse ikke i almindelighed gøre gældende, at fortielsen var berettiget, fordi den oplysning, der var tale om at videregive, var fortrolig. Ministeren må i de (særlige) tilfælde, hvor ministeren ikke ønsker at give oplysningen, *gøre opmærksom på, at oplysninger af betydning for sagen foreligger*, men at de, som følge af nærmere angivne (fortroligheds)hensyn, ikke videregives, eller ikke kan videregives f.eks. i et åbent møde i Folketingssalen eller i en offentligt tilgængelig besvarelse af et § 20-spørgsmål.¹⁴⁾

4. Ministerens politiske ansvar

Hvis en minister f.eks. ved besvarelsen af § 20-spørgsmål ikke overholder sin sandhedspligt over for Folketinget eller vildleder Folketinget m.v., kan den pågældende minister (også) drages politisk til ansvar herfor. Det politiske ansvar kan gøres gældende uden et egentligt ansvarsgrundlag, blot på grundlag af politiske uoverensstemmelser.¹⁵⁾

Det politiske ansvar kan komme til udtryk i form af kritik eller misbilligelse af ministerens embedsførelse. I yderste konsekvens kan Folketinget vedtage et mistillidsvotum efter grundlovens § 15, der i stk. 1 bestemmer, at "Ingen mi-

¹¹⁾ Jf. den i note 6 nævnte artikel i Juristen (nr. 8/1990, side 364-65).

¹²⁾ Jf. den i note 6 nævnte artikel i Juristen, side 365.

¹³⁾ Jf. Lars Busck, Folketingets kontrol med forvaltningen (1988), side 57 f, forudsætningsvis forarbejderne til ministeransvarlighedslovens § 5, Folketingstidende 1963-64, tillæg A, sp. 262 f, og John Vogter og Jens Erik Staubøll i Juristen nr. 8/1990, Tavshedspligt over for Folketinget.

¹⁴⁾ Jf. den i note 6 nævnte artikel i Juristen.

¹⁵⁾ Ansvarsgrundlaget for det politiske ansvar er retligt ubundet i den forstand, at der ikke gælder nogen juridisk norm for, hvilke forhold ved en ministers embedsførelse eller person Folketinget skal eller kan lægge til grund for sin vurdering af, om et mistillidsvotum skal besluttes. Henrik Zahle anfører i sin statsret, at begrundelsen for en beslutning om mistillid til en minister kan søges hvor som helst – fra "en indsigtsfuld kritik af ministerens politik til ubehag ved ministerens hårfarve", jf. Henrik Zahle, Dansk forfatningsret 2 (2001), side 195. Der henvises i øvrigt til Jens Peter Christensen, Ministeransvar (1997), kapitel 24 om det politiske ansvar.